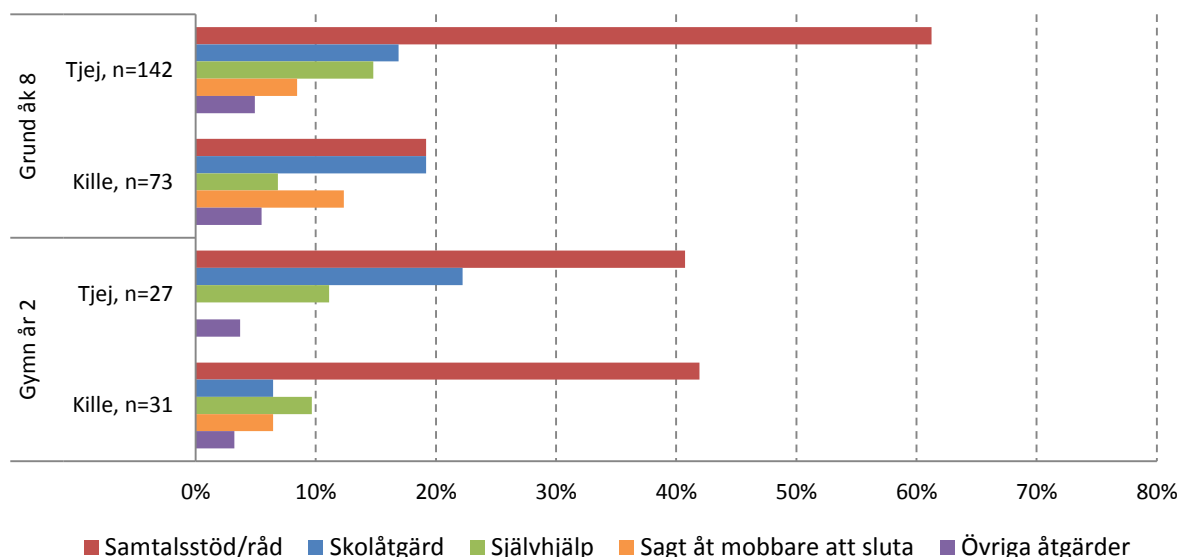

Hjälp vid mobbning

I webbenkäten Om mig 2016 så fick de elever, i årskurs 8 på grundskolan och årskurs 2 på gymnasieskolan i Östergötland, som uppgivit att de blivit mobbade berätta vad de hade fått eller hade velat ha för hjälp. Fritexten är sedan kategoriserad och sammanställd och citaten kommer från elever i både grund- och gymnasieskolan.

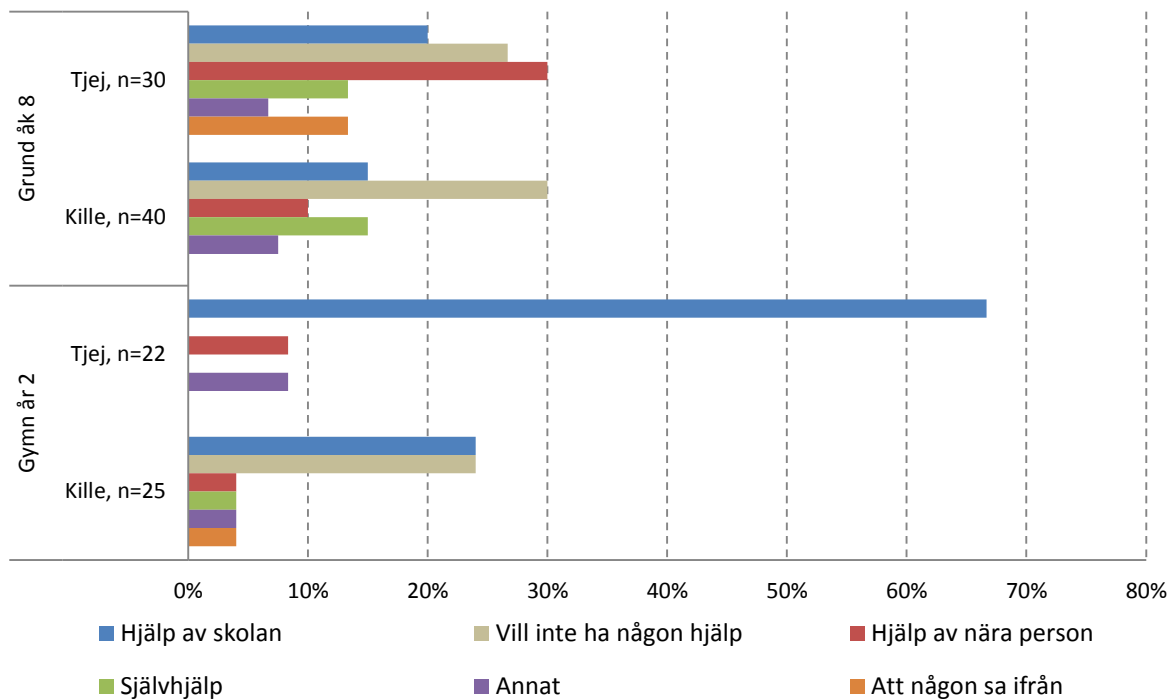
Av de elever som hade fått hjälp var det vanligast med samtalsstöd från familj, vänner eller personal inom elevhälsan i såväl grund- som gymnasieskolan. Det var också vanligt att skolan sammankallat till möten med berörda personer. Vissa hade hjälpt sig själva, genom att de tagit egna initiativ till samtal med dem som mobbar eller helt enkelt försökt att inte bry sig om mobbningen. I andra fall hade mobbningen upphört av sig självt eller genom att omgivande personer hade reagerat och sagt ifrån till mobbaren.

Figur 1. Mobbningshjälp per årskurs och kön. Data från Om mig 2016.

Bland mobbade elever som inte hade fått hjälp så var det ungefär en lika stor andel som ville ha hjälp från skolan som svarade att de inte ville ha någon hjälp alls. Det var fler tjejer i grundskolan som ville ha hjälp av en nära person och som ville att andra skulle hjälpa till att säga ifrån jämfört med killar. Bland skolåtgärder som var det vanligaste önskemålet bland tjejer i gymnasieskolan så föreslogs hjälp av rektor och skolpersonal, möte med mobbaren och byte av skola. Självhjälp var också ett alternativ framför allt bland elever i grundskolan. Några enstaka såg våld mot sig själva eller mobbaren som en tänkbar lösning och andra visste inte hur de ville bli hjälpta.

Figur 2. Önskad mobbningshjälp per årskurs och kön. Data från Om mig 2016.

"Jag vet inte men jag skulle velat att man hade gjort något mer än att bara säga till för det hjälper inte"

"Stänga av dom från skolan. Men rektor gör tyvärr inte nått trots flera möten"

"Behöver ingen hjälp jag fixar alltid problemen själv, dessutom om de skulle mobba mig för mycket, vet de att jag kommer slå ner dem. Jag är väldigt kaxig, vältränad, stark och jag tränar thaiboxning så de vet att de inte ska mucka med mig det är bara ibland, har skett enstaka gånger att de har sagt något rasistiskt "

"någon som kan krama mig"

"Ingen klarar mig som det är"

"Skulle vilja att mina lärare såg hur det gick till och att dem tog upp det med respektive personer och mig. Att någon hade vågat säga ifrån"

"Vill inte ha hjälp, blir utfrysad men jag måste bättra mig själv"

Mobbning är vanligare i grundskolan än gymnasieskolan. I grundskolan är det en högre andel tjejer som mobbas av andra elever medan en något högre andel killar uppger att de blivit mobbade av skolpersonal, oavsett ålder.

Tabell 1. Andel elever som blivit mobbade per kön och årskurs. Data från Om mig 2016.

		Nej (%)	Ja, av elever (%)	Ja, av personal (%)	Antal
Grundskolan årskurs 8	Tjej	86,1	12,6	2,2	1695
	Kille	90,1	7,6	3,0	1755
Gymnasieskolan årskurs 2	Tjej	94,0	5,1	1,3	1352
	Kille	92,5	5,3	3,0	1252

Drygt hälften av gymnasieeleverna som blivit mobbade har fått eller bitt om hjälp, och då framför allt av vänner. I grundskolan är det 19 procent av tjejerna och 33 procent av killarna som inte har fått hjälp. De är vanligast att få hjälp av vänner följt av familj och skolpersonal.

Tabell 2. Andel av mobbade elever som har fått hjälp per kön och årskurs. Data från Om mig 2016.

		Ja, av skolpersonal (%)	Ja, av familj eller släkt (%)	Ja, av vänner (%)	Ja, av någon annan (%)	Nej (%)	Antal
Grundskolan årskurs 8	Tjej	25,8	45,0	48,9	13,1	19,2	229
	Kille	28,9	35,8	39,3	8,7	33,5	173
Gymnasieskolan årskurs 2	Tjej	16,5	30,4	39,2	11,4	40,5	79
	Kille	20,4	26,9	39,8	11,8	46,2	93

Webbenkäten *Om mig* är ett samarbete mellan länets kommuner, Länsstyrelsen Östergötland och Region Östergötland.

Mer information: <http://vardgivarwebb.regionostergotland.se/ungdomsenkat>

Region Östergötland (2017). Centrum för verksamhetsstöd och utveckling. Om mig. Artikel 6: Mobbning